

Ylioppilastutkintoon ilmoittautuminen 2027

Ylöjärven Lukio

Laki ylioppilastutkinnosta 502/2019:

Tutkinnon suorittanut on omaksunut lukion opetus-suunnitelman mukaiset tiedot ja taidot sekä saavuttanut tavoitteiden mukaisen riittävän kypsyyden

Ylioppilastutkinnon suorittaminen tuottaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden korkeakouluihin

Tutkinto tulee suoritetuksi, kun kokelas on suorittanut viisi vaadittavaa yo-koetta sekä lukiokoulutuksen oppimäärän

Lukiokoulutuksen oppimäärän voi korvata ammatillisella perustutkinnolla tai vastaavalla hyväksyttävällä tutkinnolla

YTL:n tiedote abit-K2027

- https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tietoa-kokelaalle
- Koetilaisuuden kulku

©Present-äSSä 2020

Järjestettävät kokeet

Ylöjärven Lukio

Ylioppilastutkintoa suorittavan kokelaan on suoritettava vähintään viisi koetta:

Tutkintoon on sisällyttävä vähintään yksi vaativampi koe:

- pitkä matematiikka
- vieras kieli
- toinen kotimainen kieli

Osallistuminen
Ilmoittautuminen
Suorittamisaika
Arvostelu
Uusiminen
Digitaaliset kokeet
Heikentävä syy
Sairaus tai vamma
LUKI
Elämäntilanne
Vaikutus arvosteluun
Äkillinen tilanne
Vieraskielisyys
Tutkintomaksut
Vilppi
Täydentäminen
Tietojen luovuttaminen
Yliopistojen todistusvalinta
Amk ja todistusvalinta

©Present-äSSä 2020

Valittavissa olevat kokeet 2022-

Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen lisäksi tutkintoosi on sisällyttävä neljä koetta ryhmästä:

- **matematiikka**
- **toinen kotimainen kieli**
- **vieras kieli**
- **reaaliaineen koe**

Sinun on ylioppilastutkintoosi suoritettava kuitenkin neljä koetta äidinkielen lisäksi:

- **mikäli jätät matematiikan tai toisen kotimaisen kielen kokeen pois, on sinun suoritettava kaksi reaaliaineen koetta tai kaksi vieraan kielen koetta**

©Present-äSSä 2020

Lisää

Osallistumisen edellytykset

Lukion oppimäärää suorittava

- ✓ voit osallistua kokeeseen opiskeltuasi oppiaineen pakolliset opintojaksot
- ✓ jos valinnaisessa vieraassa kielessä ei ole pakollisia opintoja, on opintoja oltava 6 opintopistettä
- ✓ erityisestä syystä rehtorin päätöksellä poikkeukset, jos on riittävät edellytykset kokeesta suoriutumiseen
- ✓ Kokelas voi ilmoittautua suorittamaan koetta ennen kuin hän on saavuttanut osallistumisoikeuden

HUOMIOI!

Koetehtävät perustuvat pakollisiin ja valinnaisiin opintoihin

Ammatillista perustutkintoa suorittava

- ✓ voit osallistua suoritettuasi vähintään 90 opintopistettä vastaavan osaamisen

Alkuun

©Present-äSSä 2020

Kokeisiin ilmoittautuminen

- **noudata kokeisiin ilmoittautuessasi lukion antamia ohjeita ja määräaikoja**

S26 yo-tulokset: to 12.11.2026

Kevään 2027 tutkintoon ilmoittautuminen: ti 24.11.2026

HUOMIOI!

Ilmoittautuminen on sitova

- **TÄYTÄ WILMASSA YO-ilmoittautumislomake (MUISTA TALLENTAA)**
- **LÄHETÄ TÄMÄN JÄLKEEN WILMA-viesti ANNI VIIKILLE**
- **rehtori tarkistaa osallistumisoikeutesi ja sen epäämisestä annetaan perusteltu kirjallinen päätös**

©Present-äSSä 2020

Lisää

Osalle tutkinto on maksullista

A) Kirjoitat yli 5 ainetta

(yli menevät ovat maksullisia)

- Sinun tulee ilmoittautumislomakkeen Maksulliset yo-kokeet-kenttään merkitä koe/kokeet, joka määrittelet maksulliseksi

B) Korotat hyväksyttyä koetta

- Koekohtainen maksu on 41€/ kirjoitettava aine
- Ylöjärven kaupunki lähettää laskun sinulle kotiosoitteeseen

©Present-äSSä 2020

Ilmoittautumisen peruuttaminen ja mitätöinti

- Kokelas voi **kirjallisesti peruuttaa ilmoittautumisensa,** jonka rehtori on hyväksynyt, viimeistään lautakunnan määräämänä ilmoittautumisajan päättymispäivänä (1.12.2026)
- **Tutkintoon ilmoittautuminen voidaan mitätöidä** sairauden, ulkomailla tapahtuvan opiskelun tai työskentelyn sekä varusmiespalveluksesta aiheutuvan erityisen esteen vuoksi

©Present-äSSä 2020

Ilmoittautumisen mitätöinti

- Koetta, johon ilmoittautuminen on mitätöity, ei lasketa kyseisen aineen kokeen suorituskerraksi
- Ilmoittautumisen mitätöinti ei pidennä tutkinnon suorittamiselle säädettyä aikaa
- Jos kokelaan kaikki ensimmäisen tutkintokerran kokeiden ilmoittautumiset mitätöidään, tutkinnon suorittaminen alkaa vasta kun kokelas ilmoittautuu seuraavan kerran suorittamaan ylioppilastutkinnon kokeita
- Jos ilmoittautuminen mitätöidään eikä kokelas ole osittainkaan osallistunut kokeeseen, kokeesta ei peritä koekohtaista maksua tai peritty maksu palautetaan lautakunnan määräämässä ajassa tehdystä hakemuksesta

©Present-äSSä 2020

Hylätty arviointi

- **koe katsotaan hylätyksi, jos *jäät saapumatta koetilaisuuteen* tai *et jätä koesuoritusta arvosteltavaksi* (näissä tapauksissa ei ole mahdollisuutta kompensaatioon)**
  - **Molempiin ÄI-kokeisiin on osallistuttava!**

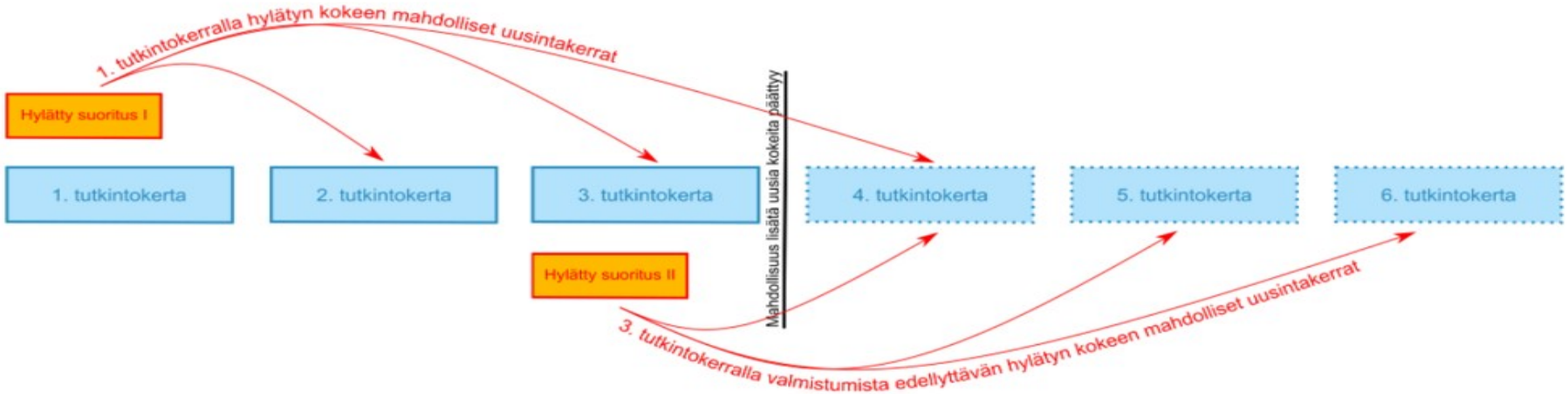
Alkuun

©Present-äSSä 2020

Tutkinnon suorittamisaika

- tutkinnon kokeet järjestetään samanaikaisesti kaksi kertaa vuodessa
- tutkinto tulee suorittaa **enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana**
- hylätyn kokeen voit kuitenkin uusia kolmena välittömästi seuraavana kertana
- poikkeus: sairaus, päätoiminen opiskelu ulkomailla, muu painava syy

- mieti tarkkaan oma yo-suunnitelmasi ja tutkinnon aloitus
- Jos teet muutoksia yo-suunnitelmaan, keskustele aina siitä opon kanssa
- jos määräaika kuluu umpeen tai et selviydy kolmannellakaan uusimiskerralla, sinun on suoritettava tutkinto uudelleen

HUOMIOI!

©Present-äSSä 2020

Lisää

Tutkinnon keskeyttäminen

- jos kokelas ei ole suorittanut tutkintoa määräajassa, tutkinto katsotaan hylätyksi
- tutkinnon suorittamisen voi tällöin aloittaa uudelleen
- uuteen tutkintoon voi sisällyttää hylättyyn tutkintoon sisältyneet hyväksytyt kokeet kolmen vuoden ajan aiemmin suoritetun kokeen hyväksymisestä

- jos haluat erityisen painavasta syystä aloittaa tutkinnon suorittamisen alusta tutkinnon ollessa vielä kesken, on pyydettävä kirjallinen lupa lautakunnalta (tehdään rehtorin kautta)

Alkuun

©Present-äSSä 2020

Kokeen arvostelu

L Laudatur

E Eximia cum laude approbatur

M Magna cum laude approbatur

C Cum laude approbatur

B Lubenter approbatur

A Approbatur

I Improbatur

- jokaisesta kokeesta annetaan erillinen arvosana
- koesuorituksen tarkastaa ja arvostelee alustavasti lukion opettaja
- lopullisen arvosanan antaa Ylioppilastutkintolautakunta
- tulosten julkaisemisen yhteydessä lautakunta julkaisee myös lopulliset hyvän vastauksen piirteet, joista ilmenevät perusteet, joiden mukaan arvostelu on suoritettu
- tutkinnon tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan huoltajalle nähtäväksi lautakunnan ilmoittamassa verkkopalvelussa

©Present-äSSä 2020

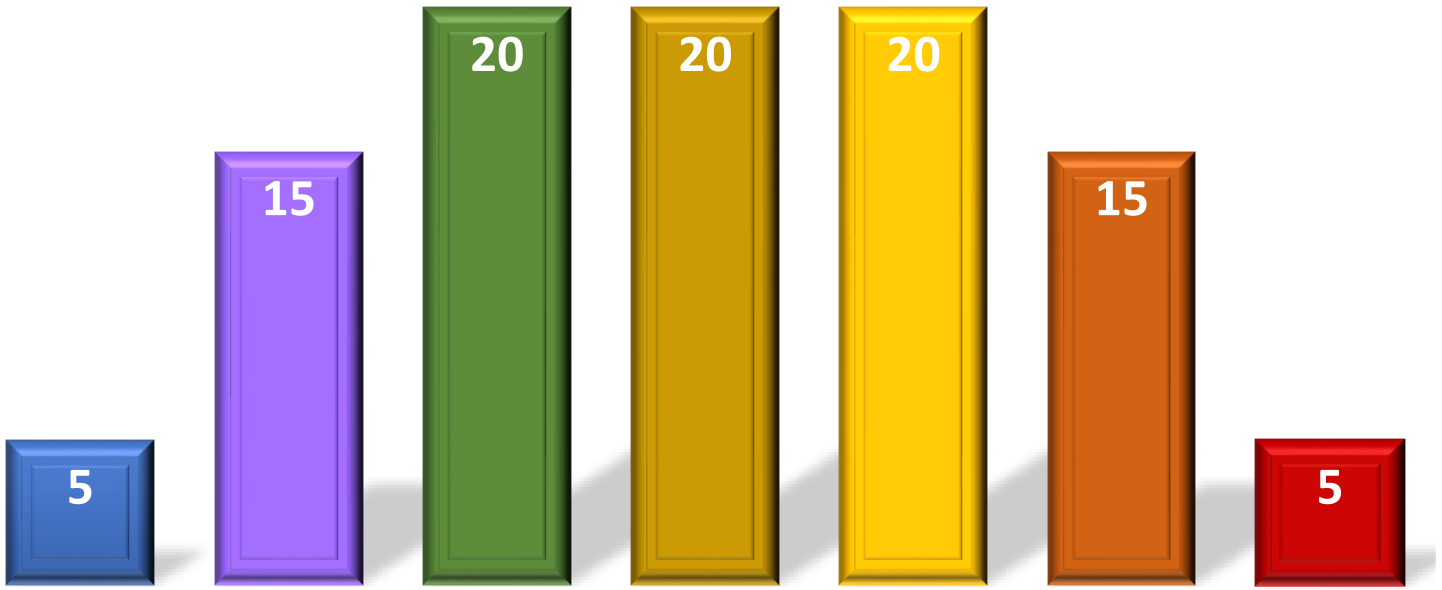
Lisää

Arvosanajakauma

- arvosanojen **pisterajat vaihtelevat** eri kokeissa sekä eri tutkintokerroilla
- pisterajojen määrittelyssä käytetään standardoitujen yhteispisteiden keskiarvoa (SYK-menetelmä)

Prosentteina

Katso YTL

©Present-äSSä 2020

Lisää

Kompensaatio:

- **I (improbatur)= hylätty**
- **Vain yksi hylätty I –arvosana voi kompensoitua**
- **Kokelaan saamat kompensaatiopisteet lasketaan yhteen, ja 10 kompensaatiopistettä kompensoi hylätyn arvosanan**
- Jos kokelas on suorittanut enemmän kuin viisi koetta, hänelle otetaan kompensaatiopisteiden laskemisessa huomioon tutkintoon vaadittavista kokeista ne neljä koetta, jotka tuottavat korkeimman kompensaatiopistesumman
- **Edellyttää kokelaan lupaa kompensaatioon** (ilmoittautumislomake)
- Tutkinto ei voi kuitenkaan tulla hyväksytyksi, jos koe on hylätty **järjestyksen rikkomisen** tai **vilpillisen menettelyn** vuoksi tai jos kokelas **ei ole saapunut kokeeseen** tai **jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi**

©Present-äSSä 2020

Kompensaatio

- Jos kokelas on suorittanut tutkintoon vaadittavista viidestä kokeesta yhden kokeen hylätyllä arvosanalla ja neljä hyväksytyllä arvosanalla, hän saa näistä neljästä kokeesta kompensaatiopisteitä arvosanojen perusteella seuraavasti:
  - laudatur 7,
  - eximia cum laude approbatur 6,
  - magna cum laude approbatur 5,
  - cum laude approbatur 4,
  - lubenter approbatur 3 ja
  - approbatur 2.

©Present-äSSä 2020

Kompensaatio

Taulukko 2. Esimerkkejä kompensaatiosta tutkinnoissa, jotka on aloitettu keväällä 2022 tai sen jälkeen.

Arvosana	**Tarvittavat kompensaatiopisteet**	**Suorittanut neljä muuta tutkintoon vaadittavaa koetta esim.**
i	10	i ja AABB i ja AAAC

©Present-äSSä 2020

Oikaisumenettely

Ylöjärven Lukio

Voit vaatia lautakunnalta oikaisua, jos epäilet virhettä arvostelussa

- **14 päivän kuluessa saatuasi koesuorituksen nähtäväksi (13.11.-27.11.2026)**

Perusteltu oikaisuvaatimus tehdään sähköisesti ja on maksullinen

- suorita maksu ja anna vaadittavat yhteystiedot

Lautakunta nimeää vähintään kaksi uutta arvostelijaa

Mikäli arvosana tai pistemäärä korottuu saat uuden todistuksen ja maksu palautetaan

Mikäli arvosana ei muutu, maksua ei palauteta eikä päätökseen saa hakea muutosta valittamalla

selkeä tekninen virhe voidaan korjata rehtorin tai opettajan tarkistuspyynnöllä ilman oikaisumenettelyä

Alkuun

©Present-äSSä 2020

Kuinka oikaisuvaatimus tehdään?

- Oikaisuvaatimus tehdään ensisijaisesti verkkopalvelussa osoitteessa kokelas.ylioppilastutkinto.fi
  - Oikaisuvaatimuksessa pitää kertoa, mitä kokeen tehtävää, tehtäviä tai muuta osaa arvostelusta vaatimus koskee (Kannattaa keskustella tästä myös kokeen korjanneen opettajan kanssa)
  - millä tavalla arvostelua tulisi oikaista sekä
  - perustelut, joilla vaadit oikaisua
- **Kuka voi tehdä oikaisuvaatimuksen?**
- Kokelas itse
- Alle 18-vuotiaan kokelaan huoltaja
- Asiamies, jolle kokelas on antanut valtakirjan

©Present-äSSä 2020

Oikaisuvaatimus

- Syksyn 2026 tutkinnon osalta oikaisuvaatimukset tulee jättää **pe 13.- pe 27.11.2026** välisenä aikana
- Maksu 60€
- Voit tehdä oikaisuvaatimuksen vain yhdestä kokeesta samalla hakemuksella. Jos haluat vaatia oikaisua useaan kokeeseen, tulee jokaisesta tehdä erillinen oikaisuvaatimus

©Present-äSSä 2020

Kokeiden uusiminen

Hyväksytty koe

- saat uusia niin monta kertaa kuin haluat -ei aikarajaa
- todistukseen merkitään parempi arvosana, jos uusit kokeen tutkinnon suorittamisen aikana
- ylioppilaana uusitusta kokeesta saat erillisen todistuksen

Hylätty koe

- voi uusia kolme kertaa tutkinnon suorittamisen aikana. Tämä koskee kaikkia kokelaita riippumatta siitä, milloin koe on suoritettu.
- voit vaihtaa pakollisen vaativamman kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen edellyttäen, että tutkintoosi sisältyy yksi pitkän oppimäärän koe
- ylioppilaana saat uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluat

Alkuun

©Present-äSSä 2020

KEVÄÄN 2027 KOEPÄIVÄT

Ylöjärven Lukio

ti 16.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, lukutaidon ja kuullun ymmärtämisen osakoe
to 18.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä italia portugali latina saame
pe 19.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, kirjoitustaidon osakoe
ma 22.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä
ke 24.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
ti 30.3.	reaali (psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia)
ke 31.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
pe 2.4.	reaali (uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto)
ma 5.4.	saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

©Present-äSSä 2020

Suomi toisena kielenä-koe (S2)

- **Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe muuttuu kaksipäiväiseksi keväällä 2027.**

LUKUTAIDON JA KUULLUN YMMÄRTÄMISEN OSAKOE

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -kokeen ensimmäisenä koepäivänä järjestetään lukutaidon ja kuullun ymmärtämisen osakoe, jonka aikana kokelas suorittaa kuullun ymmärtämiseen ja lukutaitoon liittyvät tehtäväkokonaisuudet.

KIRJOITUSTAIDON OSAKOE

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -kokeen toisena koepäivänä järjestetään kirjoitustaidon osakoe, jonka aikana kokelas suorittaa lyhyen ja pitkän kirjoitustehtävän.

Kirjoitustaidon osakokeessa arvioidaan opiskelijan kykyä tuottaa itsenäisesti tekstiä ja ilmaista suomeksi ajatuksiaan lukion suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään sekä laaja-alaiseen osaamiseen ja aineistoihin liittyvistä teemoista.

- Äidinkielen ja kirjallisuuden koe voi olla oppimäärään suomi toisena kielenä ja kirjallisuus perustuva koe, jos **kokelaan oma äidinkieli ei ole suomi** ja **hän on opiskellut lukion oppimäärän mukaiset suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän pakolliset opinnot** (jotka ovat kokeeseen osallistumisen edellytyksenä lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavalle)

©Present-äSSä 2020

Kokelaalla on oikeus osallistua suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -kokeeseen ilman erillistä hakemusta, jos

- *kokelaan väestörekisteriin merkitty äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame ja kokelas on opiskellut lukion oppimäärän mukaiset suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän pakolliset opinnot*

©Present-äSSä 2020

Tutkintomaksut

- koekohtainen maksu 41 €
- maksu oikaisuarvostelusta 60 €/aine
- jäljennökset ja käännökset…

- lukiokoulutuksen järjestäjä perii maksut ja tilittää rahat Ylioppilastutkintolautakunnalle
- todistuksen saaminen edellyttää säädettyjen maksujen suorittamista
- jos sinulla ei ole osallistumisoikeutta tai ilmoittautuminen on hakemuksestasi mitätöity, voit pyytää koekohtaisen maksun palauttamista lautakunnalta vuoden loppuun mennessä

Alkuun

©Present-äSSä 2020

Tietojen luovuttaminen

- lukiolla ja lautakunnalla on oikeus antaa ylioppilaiden nimet julkaistaviksi sen jälkeen, kun tietojen oikeellisuus on varmistettu
- jos et halua nimeäsi julkaistavaksi, pyydä hyvissä ajoin kirjallisesti lukiota ja lautakuntaa poistamaan nimesi listasta
- Ylioppilastutkintolautakunnalla on lupa luovuttaa virkakäyttöön opiskelijavalintaa varten kokelaiden nimitiedot henkilötunnuksineen ja tiedot heidän arvosanoistaan
- koululla ei ole lupaa julkaista kokelaiden arvosanatietoja ilman heidän suostumustaan
- lukion todistustenjakotilaisuudessa ei ole lupa julkisesti ilmoittaa kokelaan arvosanatietoja, jos hän ei ole antanut siihen lupaa

Alkuun

©Present-äSSä 2020

KIITOS!

©Present-äSSä 2020